

“Foundations” (“grundstenar”) inspirerat av Pat Patfoort.

Se även Patfoort, Pat (2001): *I want, you don't want*.

En lärare vill att eleverna *i grupparbete* ska studera 1600-talet (ämnet historia) men en elev vill inte. Då kan man tänka sig att det blir en konflikt om var och en håller på sitt utan att lyssna på den andra. För att kommunicera på ett bra sätt kan den ena, eller helst båda, gå tillbaka och fundera över egna och andras “foundations”, grundstenar (behov, känslor, värderingar och vanor). Att uttrycka dessa utan skuldbeläggning är ett sätt att hantera konflikten så att den inte trappas upp och blir destruktiv. Det är också en bra idé att fråga efter den andras “foundations”. Observera att det räcker ganska långt att *den ena* hanterar konflikten på det här sättet, d.v.s. frågar efter känslor, behov etc. eller uttrycker sina egna allt efter situationen.

Nedanstående är tankar som efter behov tas fram i dialogen.

Läraren:	Eleven
<i>Jag vill att du studerar 1600-talet</i> Det är viktigt för mig att täcka alla perioderna. Jag är rädd att eleven inte får alla kunskaper den behöver. Det är viktigt för mig att vara en bra lärare. Det är svårt för mig att ändra min planering. Jag är rädd att inte göra mitt jobb – få sparken. Jag är van att bli respekterad. Jag är rädd att förlora auktoritet.	<i>Jag vill inte studera 1600-talet</i> Jag tycker historia är tråkigt för det tycker mina föräldrar. Jag tycker det är jobbigt med det som är nytt och ovant. Det är tryggare att jobba med dem jag känner. Det ligger närmare i tiden och känns mer meningsfullt att jobba med 1800-talet. Jag känner mig osäker. Jag vet inte hur man gör. Jag tycker det är svårt att anpassa mig i gruppen.

Uppenbarligen blir det mycket lättare att finna lösningar som ser till bådars behov om parterna ger sig tid att berätta och att lyssna på varandra.

Det är inte sällan människor (i konflikt) stannar vid att säga sin ståndpunkt – den som jag har kursiverat överst i tabellen. Det är inte heller säkert att man har helt klart för sig vari motsättningen ligger. Då blir det missförstånd. Därför gäller det att i det här fallet få klarhet i om det var

gruppen, grupparbete i allmänhet eller just 1600-talets historia som var problemet för eleven. Inte sällan är det några gruppmedlemmar som inte går ihop, där en konflikt föreligger. Det är en känslig fråga. Den som blir utesluten i en grupp känner sig illa behandlad, ratad, olycklig – åter ett förtryck.

I verkligheten är det inte så att båda parter direkt går på djupet och lyssnar efter, och lägger fram, sina egna “foundations”, grundstenar av behov, känslor, värderingar och vanor. Den som har tränat sig har förmågan, eller kan ta fram sin förmåga. Det är denna som får ändra spelreglerna från maktspelet vinna-förlora till spelet vinna-vinna genom att utnyttja sin förmåga. Man kan också tala om ett verktyg att ta till.